

Historie evropské integrace z pohledu práva

nadstátní vs. mezivládní metoda
integrace

JUDr. David Sehnálek, Ph.D.
david.sehnalek@gmail.com

Cíl této přednášky

- **Cíl přednášky:**
 - Základní orientace v evropských MO
 - Vysvětlení pojmů ES a EU
 - Pochopení současného stavu EU
 - Přehled nejvýznamnější smluv z PP EU

Vícevrstevná integrace

- **vznik řady MO**
 - NATO
 - Rada Evropy
 - OBSE
 - RVHP
 - Varšavský pakt
 - ESVO
 - ES a další...
- **cíle a úkoly (zejména)**
 - hospodářské
 - politicko-bezpečnostní
 - kulturní a sociální

ES – odlišná (**nadstátní**) koncepce integrace

- 23. červenec 1952 **ESUO** (tzv. Pařížská smlouva, 50 let)
 - uhlí a ocel
- 1. leden 1958 (tzv. Římské smlouvy)
 - **EHS** (pak ES) - společný trh, celní unie, sektorové politiky
 - **EURATOM** (ESAE) – mírový výzkum a vývoj atomu
- omezení suverenity a přenos pravomocí

- Nezaměňovat ES s mezivládním ESVO a dále s EHP!

MPV a (mezivládní) MO

- subjektem MPV jsou pouze státy, odvozeně MO
- „anarchický systém“ + výlučnost státní suverenity (na 1 území je vrchnostenská moc vykonávána jen 1 státem), vztahy mají horizontální charakter
- MO – „souhrnem“ států
- závaznost rozhodnutí jen pro ten stát, kt. je výslovně přijme
- nevýhody této koncepce? ...

Projevy nadstátnosti

- omezení svrchovanosti a přenos některých pravomocí z čl. st. na nový subjekt – ES, kt. disponuje pravomocí náležející jinak jen státům (tj. mocí nadstátní);
- ES disponuje (přenesenou) mocí:
 - Zákonodárnou
 - Výkonnou
 - soudní
- Projevy nadstátnosti
 - Většinové rozhodování
 - Finanční nezávislost
 - Přímo a přednostně použitelné právo (subordinační charakter, zavazuje i jednotlivce)
 - vzájemně nerovné postavení čl. států
- OT: Je stát po vstupu do ES/EU definitivně ztracen?

Srovnání MO (dle koncepce)

Mezivládní

(tradiční, klasické)

1. společná vůle čl. st.
2. prim hraje stát, žádný přenos pravomocí, dobrovolnost přijetí závazků, stát není MO podřízen

Nadstátní

(nadmárodní,
supranacionální)

1. vlastní nezávislá vůle MO
2. omezení svrchovanosti, přenos některých pravomocí, povinnost podřídit se rozhodnutím celku
ES disponuje (přenesenou) mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní
3. Nerovné postavení, různý počet hlasů, většinové hlasování

MPV a VP

